

גם רצחו, גם ירשו

ברלין. האומה האוסטרית היא אלופת אירופה בשכתוב היסטוריה. הגרמנים מתברחים על כך ששכניהם מדרום "הלאימו" את המלחין הגרמני לודוויג ואן בטהובן רק בגלל שחי ויצר תקופה ארוכה בווינה, והפכו את האוסטרי אדולף היטלר לגרמני. בכך טמון, אמנם, גרעין של הכחשה היסטורית גרמנית. שכן, רק חברה חולה כזו שחיה באוסטריה של המאה הקודמת יכלה ליצור מפלצות כמו ה"פיהרר". אבל, רק אומה חולנית לא פחות, כזו שחיה בגרמניה באותה תקופה, יכלה ללכת בעיוורון מוחלט אחרי טירופו של היטלר. ועדיין – אוסטריה עולה על גרמניה ביכולות ההרחקה והשקר העצמי שלה לאין ערוך.

אוסטריה הרשמית אמנם התנצלה פומבית, באיחור רב, על חלקה הרב בשואה. אך חלקים נרחבים בחברה האוסטרית עדיין מאמינים בשקר הלאומי, לפיו אוסטריה הייתה הקורבן הראשון של גרמניה הנאצית בשל ה"אנשלוס", סיפוחה של אוסטריה לרייך הנאצי ב־1938, שבוצע מבלי שנורתה ירייה אחת מצידם של "הקורבנות האוסטרים".

לא רק היטלר היה אוסטרי. נתונים סטטיסטיים מצביעים על כך, שביחס לגודל האוכלוסייה, חלקם של האוסטרים בהשמדת יהודי אירופה היה גדול מזה של הגרמנים. לאחר מלחמת העולם השנייה ניצלו האוסטרים את מיקומם הגיאוגרפי המיוחד בלב אירופה, בין שני הגושים היריבים – הקומוניסטי והמערבי – כדי לחמוק מכל נתינת דין על פשעיהם. האוסטרים כמעט ולא רדפו פושעים נאצים וסייבו רבו בתוקף, במשך עשרות שנים, לשלם פיצויים לקורבנות השואה ונרדפי הנאצים האוסטרים.

גם מכשהואילו האוסטרים סופסוף לפצות את יהודי אוסטריה על הסבל והגזל הרב (לפי מחקרים היסטוריים הייתה האנטישמיות הנאצית באוסטריה קיצונית ואלימה יותר מבגרמניה), נעשה הדבר כאילו מתוך עשיית טובה ולא על בסיס תחושת עשיית צדק היסטורי. הסכם הפיצויים לקורבנות השואה, שנחתם בין אוסטריה וארה"ב לפני גני עשור, יכול היה לשמש הזדמנות היסטורית לפיוס בין אוסטריה ליהודיה ולעריכת חשבון־נפש נוקב ומועיל לחברי רה האוסטרית. במקום זאת, חתמו וינה וושינגטון על הסכם מביש, המוסיף חטא על פשע.

אוסטריה, מהעשירות במדינות אירופה, חבה את עושה לה לבזיזה הנפשעת של רכוש יהודי אוסטריה במהלך מלחמת העולם השנייה. האוסטרים רצחו וירשו. ללא נקיפות מצפון, ללא כל חרטה – ככלות הכול, הם היו תחילה "קורבנות של הנאצים" ואחר־כך "קורבנות של סחיטה יהודית" ללא עוול בכפם.

חמור מכך: לפני כשנתיים הוחל ב"תהליך ועידת פראג" להשבת רכוש יהודי ממדינות הגוש הקומוניסטי לשעבר, במרכז ומזרח אירופה. רוב מדינות אלו, שכמו האוסטרים כמעט ולא העסיקו עצמן בחלקן בשואה, מסתכלים אל אוסטריה כאל דוגמה שיש לחקותה. אם אוסטריה העשירה הצליחה לצאת ידי חובה בעזרת הסכם, שמחזיר ליהודים כ־10% מכלל רכושם, מדוע צריכות מדינות עניות יותר להסתכסך לתנאים אחרים?

מדינת ישראל, שלא הייתה שותפה ל"הסכם הגזילה", שנחתם בין אוסטריה וארה"ב לפני עשור, חייבת להירתם לתמוך בדרישתם של יוצאי אוסטריה החיים בישראל לפי תוח מחדש את ההסכם ולקבל פיצוי מלא מהאוסטרים. גם הארגונים היהודיים בארה"ב צריכים להתנער מהסכם החרפה הזה, שכן הוא פותח דלת למדינות רבות באירופה לברוח מנטילת אחריות לפשעים נגד האנושות שביצעו אזרחיהן. ■